

Sanatla çocuğun birlikte anılmasında bir başka boyut, sanat eğitiminin okullarda akademik konuların öğretiminde yardımcı olduğu görüşüdür.

Okullarda ifade ve beceri dersleri arasında anılan sanat eğitiminin çocuğun akademik konuları öğrenmesinde etken olduğu görüşü uzun yıllar sanatı okul izlencelerinde bir araç ders konumuna getirmiştir.

Sanat eğitimi yıllarca kendini okul izlencelerinde bu yolla kabul ettirmeye çalışmış, yine uzun yıllar az da olsa varlığını bu yolla koruyabilmiştir. O bir saatlik sanat dersleri bu çabaların sonucudur. Ancak, sanat, çocuğun çok yönlü öğrenmesine katkıda bulunurken kendi işlevlerinden giderek uzaklaşmıştır. Çocuk ve sanat-o da salt uygulama olarak-öteki konu alanlarının öğretimini kolaylaştırma durumunda karşılaşmıştır.

1960'lı yıllarda bu konu bilim çevrelerinde tartışılmaya başlanmış, sanat eğitiminin okullarda kendi amaçlarını gerçekleştirmesi gereği üzerinde durulmuştur. O yıllardan bu güne sanat eğitimi "araçsallık" ve "amaçsallık" tartışmalarında, amaçsallık yönünde sanat eğitiminden yana epeyce bir yol almıştır.

Sanat eğitimini amaç sınırları içine çeken, bir anlamda disiplin-odaklı sanat eğitimi kuramının varolmasında ve yaygınlaşmasında baş isim olan Eisner; sanatın akademik başarıyı güçlendirici işlevi üzerine yapılan araştırmaları incelemiştir. Sonuçta, araştırmalardan hiç birinin gerçek bir kanıt ortaya koyamadığını söylemiştir. Bütün bu tartışmalar karşısında Eisner, biraz da sitem ederek sorar; "Acaba, okumanın ve matematiğin sanatta başarıyı yükseltmeye yardımcı olacağı hiç düşünülüyor mü?" (Eisner, 1998).

Bu konuda karşıtları; Eisner'in tekrar sanat eğitiminin araç konumuna getirileceği korkusundan söz ederek, Drama ve Müziğin, eleştirel düşünme, yazma, sözlü iletişim, hoş görü ve ilişki kurmayı öğrettiğini ileri sürmüşlerdir (Catterall, 1998).

Sonuçta, yansıtmanın (görsel ya da öteki sanat formlarındaki anlatımın) başka alanlarla kaynaştırılmasının öğrenmeye yardımcı olduğu kabul edilmekle birlikte, her iki alanda birlikte yapılan öğretimin bir alandan ötekine dönüşmeyeceği savunulmuştur. Böyle bir öğretim sonucu oluşan öğrenme davranışının, alanlar arasında gerçekleşen bir dönüşmenin sonucu oluştuğunun göstergesi olamayacağı ileri sürülmüştür. Çünkü sanata özgü düşünme ve simge sistemlerinin bir başka alana dönüşmesi söz konusu değildir.

Bu tartışmaların temel nedenini, sanatın başka alanların öğretimine katkısı savlarının, çocuğun sanatla buluşmasını yeniden tehlikeye düşüreceği korkusu oluşturmaktadır. Çünkü, daha verimli bir tarih öğretmek için çocuğa yalnızca o tarihsel olayın resmini yaptırır ya da o olayı canlandırır, ama Ona öğretmek istediğiniz sanatsal eleştiriyi, sanat tarihsel yaklaşımı, sanatsal öğeleri, sanatsal sorunları ve çözümlerini öğretemezsiniz. Böyle bir yaklaşımla uzun emeklerle kendi amaç sınırlarına çekilen sanat eğitiminin bu işlevini yitireceği tehlikesi yeniden gündeme gelmektedir. Yoksa, sanatın bir yan ürün gibi yaydığı öteki yararları kesinlikle karşı çıkılmazdı.

Konuya bilimsel açıdan yaklaşan araştırmacılar ise; sanatın bilişsel olduğunu, her sanat alanının tikel bir simge sistemi olduğunu ve düşünmenin bu sistem içinde o sanata özgü araç üzerinde gerçekleşeceğini kabul etmektedirler. Ancak, "sanat yapmanın dışında bir de sanat yapıtları aracılığı ile anlamlar elde etme vardır. Sanat yapıtı üzerinde düşünme çoğunlukla yoruma dayalıdır. Sözelemdir ama, sanat yapmak kadar dönüştürülemez değildir. Çok katmanlıdır, değişkendir ve dönüşebilir. Bu yönü ve boyutu ile ele alındığında her